

Proiect PN-II-ID-PCE-2011-3-0210

Schimbarea socială în contextul migrației internaționale: pattern-uri valorice, participare civică și politică, satisfacția cu viața

Anul 2011

Raport Științific

Sumar

Privire de ansamblu asupra activităților din 2011.....	1
Detalii privind componenta științifică a activităților de natură administrativă	2
Echipa proiectului.....	2
Pregătirea administrativă a proiectului.....	3
Elemente organizatorice	3
Activități și rezultate în cadrul pachetelor de lucru deja inițiate	3
WP1. Literature review	3
WP2. Setting up the conceptual framework	4
WP3. Data Collecting WVS 2010-2012	5
WP5. Data analysis	5
WP6. Dissemination	5
WP7. Conferences and seminars.....	5

Privire de ansamblu asupra activităților din 2011

În anul 2011 s-au derulat primele luni ale proiectului (octombrie-decembrie). Acestea au inclus pregătirea administrativă a proiectului, completarea echipei de cercetători și declanșarea pregătirii părții teoretice și a activităților de colectare de date.

Din punct de vedere al pachetelor de lucru, acestea s-au derulat conform schemei descrise în Tabelul 1.

Tabelul 1. Pachete de lucru derulate în 2011

<i>Working packages</i>		Stadiu (pe scurt)
WP1	Literature review	Analiza literaturii a constituit principala activitate științifică în 2011. Ea va continua însă și în 2012. Output: îmbogățirea referințelor existente.
WP2	Setting up the conceptual framework	Derivă direct din analiza literaturii. Ne apropiem de o concepție teoretică integratoare pentru activitățile proiectului
WP3	Data Collecting WVS 2010-2012	Designul chestionarului este în plină derulare. Contactul cu echipa de coordonare internațională a WVS a fost consolidat. Eșantionarea va avea loc în 2012.
WP4	Setting up the comparative database of aggregate indicators	Începe în 2012
WP5	Data analysis	Analize punctuale. Două articole finalizate.
WP6	Dissemination	Două articole propuse pentru publicare.
WP7	Conferences and seminars	Participare în conferințe și stagii în străinătate (cu finanțare din surse alternative).

Detalii privind componenta științifică a activităților de natură administrativă

Echipa proiectului

Echipa proiectului a fost lărgită în două feluri:

1. Aplicația a prevăzut atragerea în echipă a doi studenți doctoranzi. Elena Tudor și Alexandra Deliu au fost selecționate în urma anunțului de recrutare postat online (site-ul ICCV și EuroAxes; pentru jobs.ancs.ro am primit prea târziu parola de administrare a zonei dedicate ICCV). Ambele sunt doctorande în anul I ale Universității din București. Cea de-a treia aplicație primită a venit din partea unui absolvent de master în Elveția, dar care nu este înscris la doctorat și care a parcurs până în prezent o carieră de 10 ani, în afara câmpului academic și pe o rută diferită de cea a științelor sociale.
2. Am atras de asemenea în echipă doi membri voluntari: Andreea Constantin (Universităt zu Köln) și Mălina Voicu (GESIS, Köln). Ambele s-au implicat deja în procesul de analiză a literaturii și în pregătirea colectării de date empirice prin valul 2012 al WVS.

Pregătirea administrativă a proiectului

Semnarea târzie a proiectului și formalitățile birocratice de îndeplinit au condus la semnarea contractelor de muncă abia în noiembrie. Echipa a început însă activitatea imediat după anunțarea rezultatelor evaluării aplicației. Acest lucru înseamnă că am derulat activități pe parcursul întregii luni octombrie. Salariile din noiembrie și decembrie includ prin urmare și plata pentru munca derulată în octombrie.

Elemente organizatorice

Comunicarea în cadrul proiectului se realizează în principal prin intermediul Internetului: schimbul de mesaje este dublat de conferințele periodice pe care le derulăm pe Skype (reamintim faptul că echipa este formată din membrii care se află în 5 orașe din 3 țări), dar și de întâlniri face-to-face. Specificul activității permite acest tip de organizare, până în prezent aceasta conducând la rezultate satisfăcătoare.

Activități și rezultate în cadrul pachetelor de lucru deja inițiate

WP1. Literature review

Sunt două importante direcții care au fost aprofundate:

- Teoriile asimilării, având între referințe:
 - Portes, A., Fernández-Kelly, P., Haller, W. (2005). Segmented assimilation on the ground: The new second generation in early adulthood, *Ethnic and Racial Studies* 28(6):1000-1040.
 - Portes, A., Rumbaut, R.G. (2006). *Immigrant America: A Portrait. Third edition. Revised, Expanded, and Updated*, Berkeley: University of California Press.
 - Alba, R., Nee, V. (2003). *Remaking the American Mainstream: Assimilation and Contemporary Immigration*, Cambridge, MA: Harvard University Press
 - Alba, R., Nee, V. (1997). Rethinking Assimilation Theory for a New Era of Immigration, *International Migration Review* 31 (4): 826-874.
 - Massey, D., Denton, N. (1993) *American Apartheid: Segregation and the Making of the Underclass*, Cambridge: Harvard University Press.
 - Maddux, W.W., & Galinsky, A.D. (2009). Cultural borders and mental barriers: The relationship between living abroad and creativity. *Journal of Personality and Social Psychology*, 96(5), 1047-1061.
 - Silberman, R., Alba, R., Fournier, I. (2007). Segmented assimilation in France? Discrimination in the labour market against the second generation, *Ethnic and Racial Studies*, 30(1):1-27.
- Teoriile de nivel mediu, ale încrederii sociale a migranților, cu referințele:
 - Almond G, Verba S. (1963). *The Civic Culture: Political Attitudes and Democracy in Five Nations*. Princeton: Princeton University Press.

- Bagno, O. (2006). *The Destination Does Matter*. Haifa: The Graduate Conference, <http://gradcon.huji.ac.il/docs/19.pdf>
- Dinesen, P. T., Hooghe, M. (2010). When in Rome, Do as the Romans Do: The Acculturation of Generalized Trust among Immigrants in Western Europe. *International Migration Review*, 44: 697–727.
- Dinesen, PT. (2011). Where You Come From or Where You Live? Examining the Cultural and Institutional Explanation of Generalized Trust Using Migration as a Natural Experiment *European Sociological Review* (2011) first published online June 24, 2011 doi:10.1093/esr/jcr044
- Nannestad, P., Svendsen G.T. (2005). *Institutions, Culture and Trust. 2005. Gothenburg: the Conference for Quality of Government*, <http://www.qog.pol.gu.se/conferences/november2005/papers/Nannestad.pdf>.
- Newton, K. (1999). Social and Political Trust in Established Democracies. pp. 169–187 in P. Norris, (ed.). *Critical Citizens*. Oxford: Oxford University Press..
- Rice, T.W., Feldman, J.L. (1997). Civic Culture and Democracy from Europe to America, *Journal of Politics* 59 (4): 1143-1172.
- Rothstein, B. (2003). Social capital, economic growth and quality of government: The causal mechanism. *New Political Economy*. 8: 49–71.
- Soroka, S.N., Helliwell, JF, Johnston, R. (2006). Modeling and Measuring Trust. pp 95-136 in Fiona Kay and Richard Johnston eds. *Diversity, Social Capital, and the Welfare State*, Vancouver: University of British Columbia Press. Available at <http://upload.mcgill.ca/politicalscience/MeasureModelTrust.pdf>.
- Stolle, Dietlind, and Marc Hooghe. (2004). The Roots of Social Capital: Attitudinal and Network Mechanisms in the Relation between Youth and Adult Indicators of Social Capital, *Acta Politica* 39:422–41.
- Uslaner, E. (2008). Where you stand depends on where your grandparents sat: the inheritability of generalized trust. *Public Opinion Quarterly*;72:725-740.

WP2. Setting up the conceptual framework

Folosind literatura amintită am derivat intrări în domeniul studiat din perspectiva analizei încrederii sociale, respectiv, a teoriilor asimilării. Texte preliminare de câte 3-4 pagini sintetizează aceste teorii și urmează a fi utilizate pentru publicare.

În plus, a fost identificată o potențială dezvoltare a proiectului, cu consecințe asupra itemilor „country specific” introduși în chestionar și care va rezulta în minim două articole. Ideea este explicată sumar mai jos:

- ideea centrală este aceea că participarea la vot a locuitorilor din Romania poate fi conditionata de tipul de cultura politica din tara de destinatie a altor membri ai familiei. (exemplu: Sa zicem sunt doi frati. Sa zicem ca pleaca un frate in Suedia si acolo merge la vot alegere de alegere - ca efect de aculturatie, pe linia teoriilor asimilarii. Prin contagiune, nu cumva acest lucru face ca fratele ramas in tara sa isi creasca participarea?) [evident trebuie controlat pentru varii caracteristici individuale, dar si pentru intensitatea contactului]

- pragmatic, ne propunem să adaugam la WVS un pachet cu experienta de migratie a unor apropiati (rude de gradul I; prieteni foarte stransi; trebuie sa includa si frecventa contactelor), apoi vrem să precizem participarea la vot (& interes fata de politica, masurat de exemplu prin a

avea o poziție pe scala stanga-dreapta) prin tipurile de contact cu alte societati, mediate de experienta de migratie a apropiatilor - masurata in mai multe feluri (cea mai participativa cultura cu care vine in contact indirect; o medie a lor; o medie ponderata in functie de frecventa contactelor).

- analiza poate fi extinsă asupra comportament de participare la vot.

WP3. Data Collecting WVS 2010-2012

Activități:

- Contactul cu echipa internațională de coordonare a WVS a fost reînnoit, am agreat termenii legați de colectarea datelor, incluzând cadrul metodologic și chestionarul master
- Sunt în derulare activitățile de finalizare a chestionarului:
 - Chestionarul master a fost partiționat în module tematice. Membrii echipei au preluat aceste module, în funcție de competențe și interese de cercetare și au pregătit versiuni românești ale itemilor propuși de WVS, precum și pachete suplimentare necesare analizelor în profunzime. La proces a participat întreaga echipă, mai puțin Mălina Voicu și Bogdan Voicu.
 - Cei din urmă sunt în curs de a realiza backtranslation, urmând ca, în debutul anului 2012 chestionarul să fie pregătit pentru pretestare.
- Am avut discuții preliminare privind eșantionarea. Am conchis că vom amâna momentul acesteia, astfel încât să putem beneficia de primele rezultate ale Recensământului populației.

WP5. Data analysis

Deși 2011 nu era dedicat analizei de date, am realizat astfel de demersuri punctuale: un articol asupra participării civice a migranților, deja existent într-o formă preliminară, a fost rafinat suplimentar și are verdict de „revise and resubmit” la Journal of Ethnic and Migration Studies (Monica Șerban & Bogdan Voicu). Un altul a fost încheiat și trimis spre evaluare la International Journal of Comparative Sociology (Bogdan Voicu).

WP6. Dissemination

Cele două articole menționate mai sus sunt deja propuse spre publicare.

WP7. Conferences and seminars

Am început etapa de creștere a potențialului proiectului prin stabilirea/consolidarea de contacte cu parteneri străini interesați de tematică. Anul acesta am utilizat în acest scop fonduri adiționale, provenite din alte surse decât grantul CNCS. Monica Șerban a participat la o conferință despre migrație la Varșovia (noiembrie), la un scurt stagiu de cercetare în Spania (noiembrie) și la un schimb de experiență în Republica Moldova (octombrie). Bogdan Voicu a participat la un stagiu de cercetare la CEPS/INSTEAD Luxembourg (octombrie-decembrie). Mălina Voicu și Andreea Constantin au participat cu o lucrare legată de tematica proiectului la conferința EVS de la Tilburg (noiembrie).